Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie

Rok szkolny 2022/23

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny

Szkoły Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 276 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
- Statut Szkoły Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie .

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 – styczeń 2021).

Wstęp

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły w tym warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na złożeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wyników ewaluacji wewnętrznej;

- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych),

- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Diagnoza potrzeb i problemów występujących w szkole.

1. **Rozpoznanie zapotrzebowania na treści wychowawcze i profilaktyczne**

Diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym zachowań ryzykownych oraz czynników chroniących i czynników ryzyka została opracowana na podstawie:

- Badań ankietowych. Wykorzystane do diagnozy narzędzia badawcze:
  - kwestionariusz ankiety on line dla nauczycieli;
  - kwestionariusz ankiety on line dla uczniów klas IV-VI;
  - kwestionariusz ankiety on line dla uczniów klas VII-VIII;
  - kwestionariusz ankiety dla uczniów klas I-III;
  - kwestionariusz ankiety dla rodziców;
- Analizy dokumentacji szkolnej;

Wyniki diagnozy pokazują, że wśród uczniów występują następujące zachowania ryzykowne:

- Nadużywanie internetu;
- Przypadki używania alkoholu i palenia papierosów;
- Przypadki niewłaściwego zachowania w stosunku do rówieśników;

Wyniki diagnozy posłużyły do rozpoznania czynników chroniących I czynników ryzyka występujących w środowisku.

Przez **czynniki chroniące** należy rozumieć indywidualne cechy I zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego I efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia I zwiększa jego odpowrność na działanie czynników ryzyka.

Przez **czynniki ryzyka** należy rozumieć indywidualne cechy I zachowania uczniów, cechy środowiska społecznego I efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia zachowań ryzykownych stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.

Mapa środowiskowa czynników chroniących i czynników ryzyka

	Czynniki chroniące wynikające z diagnozy	**Czynniki ryzyka wynikające z diagnozy**
Czynniki rodzinne	Zdecydowana większość uczniów wychowuje się w pełnej rodzinie; Dobra sytuacja materialna większości rodzin; Mała część uczniów jest jedynym dzieckiem rodzinie; Aspiracje rodziców dotyczące wykształcenia dzieci adekwatne do ich możliwości rozwojowych; Dobre relacje dzieci z rodzicami; Wspólne spędzanie czasu dzieci z rodziną; Zainteresowanie rodziców życiem szkolnym dzieci i innymi sprawami dziecka; Zaangażowanie dzieci w podejmowanie decyzji rodzinnych; Kontrola rodzicielska; Odpowiednie postawy rodziców wobec zachowań ryzykownych wśród dzieci;	Ok. 10% uczniów jest wychowywanych tylko przez 1 rodzica; Niektórzy rodzice dają przyzwolenie dzieciom na spożywanie alkoholu podczas specjalnych uroczystości; Niektórzy rodzice nie sprawują dostatecznej kontroli nad tym, z kim i gdzie dzieci spędzają czas, na co wydają pieniądze; Pojedynczy uczniowie są świadkami częstego palenia tytoniu lub spożywania alkoholu przez domowników; Nieliczni uczniowie są świadkami niewłaściwych relacji pomiędzy domownikami; Negatywne nastawienie rodziców do poradnictwa psychologicznego w szczególności na terenie Gminy.
Czynniki związane ze środowiskiem lokalnym	Brak anonimowości, co pozytywnie wpływa na profilaktykę zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży; Trudny dostęp do substancji psychoaktywnych;	Występowanie zachowań ryzykownych (spożywanie, alkoholu, palenie tytoniu/e-papierosów, używanie wulgaryzmów) przez mieszkańców okolicznych miejscowości w miejscach publicznych; Utrudniony dostęp do ośrodków kultury;
Czynniki związane ze szkołą	Dobry klimat szkoły Dobre relacje z nauczycielami; Uczestnictwo w podejmowaniu decyzji dotyczących szkoły przez uczniów; Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych; Poczucie bezpieczeństwa w szkole; Mała liczebność uczniów w klasie; Umożliwienie aktywności uczniom, przygotowanie do pełnienia ról społecznych; Podejmowanie licznych działań o charakterze profilaktycznym przez nauczycieli; Wspieranie działań nauczycieli realizujących zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły przez dyrektora, innych nauczycieli, rodziców, organ prowadzący i inne instytucje; Skuteczne działania szkoły w kierunku profilaktyki i eliminacji zachowań ryzykownych;	Niechęć niektórych uczniów do uczestnictwa w zajęciach dodatkowych; Niska motywacja uczniów do nauki i do pracy na rzecz rozwoju osobistego; Brak stałego wsparcia psychologicznego w szkole; Pojedyncze przypadki łamania zasad dobrego zachowania;
Czynniki związane z relacjami rówieśniczymi	Dobre relacje rówieśnicze uczniów; Umiejętność współpracy w grupie; Większość uczniów potrafi zachować się asertywnie;	Zakłócone relacje rówieśnicze pomiędzy niektórymi uczniami po powrocie do nauczania stacjonarnego;

		Pojedyncze przypadki niewłaściwych zachowań w internecie, dokuczanie rówieśnikom poprzez wysyłanie dokuczliwych sms-ów; Pojedyncze przypadki zachowań niekoleżeńskich w klasach starszych;
Czynniki indywidualne	Zdecydowana większość uczniów posiada wiedzę na temat szkodliwości stosowania używek i innych zachowań ryzykownych; Wysoki poziom poczucia własnej wartości u większości uczniów; Aktywność sportowa uczniów; Aspiracje uczniów związane z wykształceniem i życiem zawodowym;	Niska samoocena pojedynczych uczniów z klas młodszych; Obojętność wobec zachowań ryzykownych podejmowanych przez kolegę/koleżankę; Niewystarczająca wiedza na temat szkodliwości stosowania używek i innych zachowań niepożądanych; Niepokojące zachowania pojedynczych uczniów: nadmierne korzystanie z komputera/telefonu, popadanie w nastrój smutku i przygnębienia;

2. Wyniki ewaluacji celów realizacji programu profilaktyczno wychowawczego w roku 2021/22

Cele:

1 organizowanie poradnictwa rodzinnego dla potrzebujących

1. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny.

2. Zwiększenie świadomości uczniów i rodziców na temat szkodliwości spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz palenia tytoniu/e-papierosów.

3. Niwelowanie wpływu Covid-19 i izolacji domowej na dzieci i młodzież we wszystkich sferach ich rozwoju.

Metody:

Metodami badawczymi zastosowanymi podczas ewaluacji były:

- wywiad z uczniami kl. I-III;
- ruchoma tarcza dla kl. I-III;
- ankieta skierowana do uczniów kl. IV-VIII;
- ankieta skierowana do nauczycieli;
- ankieta skierowana do wychowawców i pedagoga szkolnego;

- ankieta skierowana do rodziców;
- testy typu Pro- i Post- służące diagnozie sytuacji wychowawczej i oceny stopnia zaangażowania uczniów w zachowania ryzykowne;
- obserwacje nauczycieli i pracowników szkoły;
- analiza wyników nauczania i wychowania w kl. I-VIII

Wnioski z badań

Zdecydowana większość celów szczegółowych Szkolnego Programu Profilaktyczno-Wychowawczego **została zrealizowana**, o czym świadczy fakt, że wartość wskaźnika przypisanego do celu jest równa lub niższa od wartości uzyskanych z badań:

- wszyscy rodzice, którzy zgłosili się do szkoły po pomoc, otrzymali ją;
- 86% uczniów klas IV-VIII i 100% uczniów klas I-III deklaruje, że rozwija swoje zainteresowania, uczestnicząc w zajęciach dodatkowych organizowanych w szkole i poza nią;
- 86% uczniów klas IV-VIII i 100% uczniów klas I-III wzięło udział w przynajmniej 1 akcji charytatywnej organizowanej na terenie szkoły;
- 92% uczniów klas I-VIII zauważa związek pomiędzy stylem życia a zdrowiem, przy czym większą świadomość tej zależności mają uczniowie klas I-III (100%) niż uczniowie klas IV-VIII (86%);
- uczniowie potrafią wskazać wartości, które propagowane są w szkole;
- w szkole odbyły się warsztaty dla rodziców prowadzone przez edukatora ze Stowarzyszenia Edukacja 3.0 związane z profilaktyką uzależnień od Internetu, wychowawcy organizowali również pogadanki z rodzicami podczas zebrań na temat szkodliwości używania alkoholu, substancji psychoaktywnych, nikotyny w szczególności przez dzieci i młodzież;
- 100% uczniów klas IV-VIII deklaruje, że ma świadomość zagrożeń płynących z uzależnień od Internetu, alkoholu, substancji psychoaktywnych;
- wszyscy uczniowie są świadomi zagrożeń płynących z rozprzestrzeniania się wirusa Covid-19;

- w każdej klasie odbyły się co najmniej jedne zajęcia integracyjne, jeden wyjazd oraz jedna klasowa uroczystość;
- wszyscy wychowawcy zidentyfikowali uczniów z problemami wynikającymi z izolacji domowej;
- wszyscy uczniowie potrzebujący wsparcia otrzymali je;

1. Niektóre cele szczegółowe **nie zostały w pełni osiągnięte**, o czym świadczy fakt, że wartość wskaźnika przypisanego do celu jest nieco wyższa niż wartości uzyskane z badań:
    - nie wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły zauważają poprawę w zachowaniu uczniów w stosunku do początku roku szkolnego; niepożądane zachowania obserwuje się głównie w obszarach *stosunek do obowiązków szkolnych*, *kultura języka* oraz *motywacja do działań na rzecz własnego rozwoju*;
    - dwoje uczniów z klas IV-VIII nie podejmuje żadnych działań prozdrowotnych;
    - 28 uczniów klas IV-VIII przyznaje, że ma problemy z rozpoznawaniem swoich emocji, a 1 uczeń z kl. III i 11 uczniów z kl. IV-VIII stwierdziło, że dość często lub bardzo często ma problem z panowaniem nad emocjami;
    - 10 osób z klas IV-VIII twierdzi, że nie zna swoich mocnych i słabszych stron;
    - 4 osoby z kl. IV-VIII stwierdziło, że nie wie, jakich zachowań się do nich oczekuje;
    - uczniowie w hierarchii wartości propagowanych w szkole dość nisko umieścili wartość *Rodzina*;
    - 3 uczniów z klas IV-VIII stwierdziło, że rzadko może liczyć na pomoc nauczyciela, gdy jej potrzebuje;
    - 1 nauczyciel nie umożliwiał uczniom udziału w zajęciach on line w przypadku nieobecności w szkole spowodowanej infekcją; nauczyciele i uczniowie dość nisko oceniają efektywność tej formy zajęć;
    - 8 uczniów klas IV-VIII przyznaje, że nie zna procedur obowiązujących w szkole związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się wirusa Covid-19.

Rekomendacje

1. Podejmować działania w celu poprawy zachowania uczniów, szczególnie w obszarach*tosunek do obowiązków szkolnych*, *kultura języka* oraz *motywacja do działań na rzecz własnego rozwoju.*
2. Kształtować i utrwalać wśród uczniów nawyki prozdrowotne, zachęcać ich do podejmowania zachowań prozdrowotnych.
3. Kontynuować działania w zakresie rozpoznawania przez uczniów własnych emocji i rozwijania umiejętności panowania nad nimi.
4. Udzielać pomocy uczniom w zakresie rozpoznawania ich mocnych i słabszych stron.
5. W dalszym ciągu uświadamiać uczniom, jakich zachowań się od nich oczekuje w szkole i poza nią.
6. Uświadamiać szczególnie starszym uczniom, jaką wartość pełni rodzina w życiu człowieka.
7. Rozpowszechniać wśród uczniów i rodziców informacje na temat procedur obowiązujących w szkole związanych z zapobieganiem rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych
8. Podjąć działania w celu zaangażowania rodziców w życie szkoły, przekazywać informacje na temat działań wychowawczych i profilaktycznych prowadzonych w szkole.
9. W planie pracy wychowawczej na rok 2022/23 uwzględnić propozycje rodziców:
    - Kontynuacja działań integracyjnych;
    - Odkrywanie predyspozycji uczniów do pracy w określonych zawodach;
    - Rozwijanie umiejętności panowania nad emocjami;
    - Propagowanie wartości takich jak uczciwość, sprawiedliwość, szacunek do drugiego człowieka;
    - Propagowanie zdrowego stylu życia;
    - Kontynuacja działań profilaktycznych z zakresu różnego rodzaju uzależnień.

1. MISJA SZKOŁY

Jesteśmy szkołą, która opiera swoje działania na takich wartościach jak mądrość, uczciwość i szczęście. Wspieramy indywidualny rozwój każdego ucznia i pomagamy mu odnieść sukces na miarę jego możliwości. W naszej pracy kierujemy się dobrem uczniów, troszczymy się o ich bezpieczeństwo i zdrowie. Kształtujemy właściwą postawę moralną i obywatelską swoich wychowanków, dążymy do pełnego rozwoju ich osobowości. Budujemy w naszych wychowankach poczucie własnej wartości, odpowiedzialności i wiary w siebie. Zachęcamy uczniów do rozpoznawania i rozwijania indywidualnych uzdolnień i umiejętności. Promujemy wartość edukacji i uczenia się przez całe życie. Z pasją i entuzjazmem przekazujemy naszym uczniom wiedzę, jesteśmy dla nich przykładem postępowania opartego na ogólnoludzkich wartościach. Uczymy tolerancji i empatii. Wspólnie z rodzicami przygotowujemy uczniów do uczciwego i godnego życia oraz pełnienia ważnych ról społecznych.

II. SYLWETKA ABSOLWENTA

Nasza szkoła jest przyjazna uczniom, rodzicom, nauczycielom i innym pracownikom. Uczeń kończący Szkołę Podstawową w Ożarowie dobrze funkcjonuje w środowisku społecznym. Odznacza się umiejętnością efektywnego komunikowania, umie korzystać z różnych źródeł informacji, zdobywać, przetwarzać i wykorzystywać wiedzę, potrafi współpracować z innymi oraz kontrolować własne emocje. Zna normy zachowania, akceptuje je i stosuje się do nich. Jest prawdomówny, uczciwy i odznacza się wysoką kulturą osobistą.

Ma świadomość dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, poczucie tożsamości narodowej. Dobrze funkcjonuje w swoim otoczeniu. Dba o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Rozumie, że podstawą własnego rozwoju jest zdobywanie wiedzy, rozwija swoje talenty, myśli samodzielnie, twórczo i krytycznie, dąży do samorealizacji i osiągania zamierzonych celów.

Działania zaplanowane w programie wychowawczo – profilaktycznym mają na celu ukształtowanie takiego modelu absolwenta, który niezależnie od swoich zdolności, umiejętności i możliwości potrafi radzić sobie z wyzwaniami współczesnego świata.

Absolwent naszej szkoły:

W sferze fizycznej: ma przekonanie, że zdrowie i życie są wartościami najważniejszymi,umie zorganizować aktywność fizyczną w bezpieczny sposób i odpowiednio dla wieku, ma postawę prozdrowotną i promuje wartości zdrowego trybu życia (podejmuje i realizuje zachowania prozdrowotne), zna sposoby radzenia sobie ze stresem, radzi sobie z nim w sytuacjach trudnych.

W sferze emocjonalnej: ma świadomość swoich mocnych i słabych stron, osiągnął adekwatne i wymierne cele, które sobie postawił, rozumie, czym jest motywacja wewnętrzna i zewnętrzna i kieruje się nią, sam chce się rozwijać i podejmować działania, rozumie jak ważna jest odpowiedzialność za siebie i swoje postępowanie, w odpowiedni sposób reaguje na pojawiające się trudności.

W sferze intelektualnej: rozumie potrzebę nabywania wiedzy o sobie, ma podstawowy wgląd w swoją osobowość, wie, jak poszukiwać kreatywnych i oryginalnych rozwiązań, umie znaleźć kreatywne rozwiązanie problemu, ustala, co dla niego jest ważne, stara się dążyć do realizacji wyznaczonych celów, stosując metodę małych kroków.

W sferze społecznej: zna i rozumie potrzebę przestrzegania obowiązujących reguł, przestrzega ustalonych reguł, przyjmuje konsekwencje swoich czynów, rozumie potrzebę szacunku dla społeczności szkolnej i lokalnej, ma pozytywny wizerunek swój jak i otoczenia, w którym przebywa, ma poczucie związku ze społecznością lokalną, wie, jak wyrażać swoje zdanie w taki sposób, aby szanować zdanie innych, porozumiewa się w sposób prawidłowy, nie używa wulgaryzmów.

W sferze duchowej (wartości wyższe, którymi się kieruje): zna i szanuje wartości i tradycje związane z rodziną, rozumie potrzebę zadawania pytań: kim jestem i jakie mam cele, szanuje symbole i tradycje narodowe.

III. CELE OGÓLNE

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,

- **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),

- **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw pro społecznych w sytuacji kryzysowej,

- **duchowej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,

- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,

- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,

- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,

- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,

- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,

- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,

- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,

- wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych

- wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę" mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania

bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków *(patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego").*

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowych na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

- poszerzanie wiedzy uczniów na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych,

- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,

- doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,

- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,

- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,

- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,

- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

IV. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,

- stwarza warunki do przestrzegania w szkole „Wytycznych MEiN, MZ i GIS" obowiązujących w okresie pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów *(patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego"),*

- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,

- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami *(patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego"),*

- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – *wg Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego" rekomendowane są „zwykłe rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej",*

- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,

- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli,

wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,

- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny *(patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego"),*

- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,

- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania *(patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego"),*

- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,

- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwala go w porozumieniu z Radą rodziców,

- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją,

- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,

- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,

- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,

- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,

- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami chorób zakaźnych,

- przestrzegają reguł sanitarnych określonych w „Wytycznych MEiN, MZ, GIS", obowiązujących w szkole.

- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian związanych z chorboami zakaźnymi,

- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,

- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,

- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,

- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,

- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,

- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,

- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,

- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,

- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,

- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,

- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,

- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,

- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,

- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,

- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,

- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,

- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,

- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,

- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,

- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,

- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,

- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

Pedagog specjalny, psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,

- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,

- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,

- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,

- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

- wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,

- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,

- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,

- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny *(patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”),*

- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwala w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,

- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Cele ogólne programu profilaktyczno-wychowawczego na rok 2022/23

- Integrowanie uczniów na poziomie klasy i szkoły
- Kontynuacja działań integracyjnych;
- Rozwijanie umiejętności panowania nad emocjami;
- Propagowanie wartości takich jak prawda, dobro, piękno, uczciwość, sprawiedliwość, szacunek do drugiego człowieka;
- Propagowanie zdrowego stylu życia;
- Profilaktyka uzależnień, chorób zakaźnych;
- Ochrona i wzmacnianie zdrownia psychicznego uczniów;
- Budowanie do motywacji do samorozwoju.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej w szkole, klasie (reintegracja),
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,

- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troskę o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.
- budowanie roli rodziny

Zadania profilaktyczne programu to:

- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.
- Zwiększenie zakresu współpracy szkoły z instytucjami wspierającymi działania profilaktyczne.

VI. SZCZEGÓŁOWE CELE WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE DO REALIZACJI W ROKU SZKOLNYM 2022/23

1. Działania w celu poprawy zachowania uczniów, szczególnie w obszarze obowiązków szkolnych, kultura języka oraz motywacja do działań na rzecz własnego rozwoju.
2. Kształtowanie i utrwalanie wśród uczniów nawyków prozdrowotnych, zachęcanie ich do podejmowania zachowań prozdrowotnych.
3. Kontynuowanie działania w zakresie rozpoznawania przez uczniów własnych emocji i rozwijania umiejętności panowania nad nimi.
4. Udzielać pomocy uczniom w zakresie rozpoznawania ich mocnych i słabszych stron.
5. Uświadamiać szczególnie starszym uczniom, jaką wartość pełni rodzina w życiu człowieka.
6. Działania w celu zaangażowania rodziców w życie szkoły, przekazywanie informacje na temat działań wychowawczych i profilaktycznych prowadzonych w szkole.
7.

Obszar rozwoju intelektualnego:

- Umożliwienie rozwoju uzdolnień i zainteresowań uczniów wybranych zajęciach rozwijających zainteresowania.
- Organizowanie poradnictwa wychowczo-psychologicznego dla potrzebujących rodziców oraz uczniów.
- Pedagogizacja rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień.
- Kształtowanie świadomości uczniów w zakresie uzależnień,
- Profilaktyka prozdrowotna uczniów, związanna z chorbami zakaźnymi i zdrowiem psychicznym.

Obszar rozwoju społecznego:

- Kontynuacja działań integrujących na poziomie klasy I szkoły.
- Rozwijanie postaw prospołecznych.
- Respektowanie ogólnie przyjętych norm społecznych.

Obszar rozwoju fizycznego:

- Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych, dbałośc o sprawność fizyczną.

Obszar rozwoju emocjonalnego:

- Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i wyrażania własnych emocji

Obszar rozwoju duchowego:

- Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
- Utrzymanie dobrych relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami.

VII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

SFERA	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz edukacyjnych z wiodących przedmiotów i ankiet wstępnych (wychowawczych), obserwacje podczas bieżącej pracy;	Nauczyciele, Wychowawcy	Wrzesień 2022 Cały rok szkolny

I N T E L E K T U A L N A		Przygotowanie propozycji zajęć rozwijających zainteresowania, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, konkursów, wyjazdy do muzeum, na wystawy, udział w życiu kulturalnym;	Nauczyciele Wychowawcy	Zgodnie z harmonogram em zajęć, planem wycieczek i wyjazdów, konkursów
	Umożliwienie uczniom rozwijania uzdolnień	Zaangażowanie uczniów w przygotowanie programów artystycznych na uroczystości;	Zgodnie z zapisami w kalendarzu szkolnych uroczystości**;**	Zgodnie z kalendarzem szkolnych
	Organizowanie poradnictwa wychowawczego dla potrzebujących rodziców	Organizowanie konsultacji dla rodziców w formie stacjonarnej, on line bądź telefonicznej;	Wychowawcy Nauczyciele Pedagog szkolny We współpracy z psychologiem	Zgodnie z harmonogram em konsultacji każdorazowo na prośbę rodzica
		Zwiększanie świadomości rodziców w zakresie poradnictwa psychologicznego;	Wychowawcy Psycholog szkolny	Cały rok szkolny
		Zamieszczanie materiałów edukacyjnych dla rodziców związanych z procesem wychowania i profilaktyki w dedykowanej zakładce na platformie teams, gazetki szkolne, foldery	Dyrektor szkoły Wychowawcy Pedagog specjalny, Psycholog szkolny	Cały rok szkolny
	Pedagogizacja rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień	Zorganizowanie warsztatów dla rodziców i nauczycieli z zakresu profilaktyki cyberuzależnień prowadzonych i uzależnień.	Psycholog szkolny	Cały rok szkolny
		Zorganizowanie warsztatów dla rodziców uczniów z zakresu profilaktyki siecioholizmu i fonoholizmu prowadzonych	Psycholog szkolny	Cały rok szkolny
		Zorganizowanie warsztatów dla uczniów w zakresie sposobów zachowań w Internecie	Psycholog szkolny	Cały rok szkolny
		Zwiększenie świadomości rodziców i uczniów na temat szkodliwości	Wychowawcy Psycholog	Zgodnie z planem

		spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież oraz palenia czynnego i biernego;	szkolny	wychowawczym
	Kształtowanie świadomości uczniów w zakresie uzależnień	Lekcje wychowawcze poświęcone tematyce uzależnień;	Psycholog szkolny, Wychowawcy	Zgodnie z planem pracy psychologa i pracy wychowawczej
		Zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień prowadzone w klasach IV-VIII ;	Psycholog szkolnu	II półrocze roku szkolnego
	Profilaktyka chorób zakaźnych	Udział w kampanii „Znamię, znam je!" Lekcjie wychowawcze na temat chorób zakaźnych.	Wychowawcy	Wrzesień 2022
	Profilaktyka prozdrowotna	Zajęcia z wychowawcą poświęcone zagadnieniom związanym ze zdrowym stylem życia- wykorzystanie aktywnych metod pracy;	Wychowawcy	Zgodnie z planem wychowawczym
		Utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych ;	Wychowawcy	Cały rok szkolny
		Udział w kampanii „Znamię, znam je!";	Karolina Turos-Dębska	I półrocze roku szkolnego
	Profilaktyka uzależnień od środków psychoaktywnych, psychotropowych, nowych substancji psychoaktywnych i środków zastępczych;	Pogadanki, filmy edukacyjne, warsztaty dla rodziców/opiekunów i wychowawców/nauczycieli na temat rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach.	Psycholog szkolny Wychowawcy	Zgodnie z planem pracy psychologa szkolnego oraz planu wychowawczego
		Udział w szkoleniach z zakresu zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.	Psycholog szkolny, Wychowawcy	Zgodnie
		Przekazywanie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom, rodzicom/opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia	Psycholog szkolny	Zgodnie z planem pracy psychologa

		działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji psychoaktywnych.		
		Przekazywanie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców/opiekunów w przypadku używania substancji psychoaktywnych;	Psycholog szkolny	W razie potrzeby
		Zapoznanie uczniów i rodziców/opiekunów z konsekwencjami naruszenia przepisów ustawy z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.	Psycholog szkolny	Zgodnie z planem pracy psychologa
		Zapoznanie uczniów i rodziców/opiekunów z procedurami wewnątrzszkolnymi oraz z metodami współpracy szkoły z Policją w sytuacjach zagrożonych narkomanią.	Wychowawcy	Zgodnie z planem pracy wychowawcó w
		Udział w programach lub projektach profilaktycznych;	Wychowawcy	Każda klasa realizuje przynajmniej 1 program lub projekt o charakterze profilaktyczn ym w roku szkolnym
	Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie pracy wychowawczej i profilaktycznej;	Udział w szkoleniach z zakresu budowania podmiotowych relacji z uczniami, wychowankami oraz ich rodzicami lub opiekunami prawnymi;	Zainteresowan iWychowawcy Nauczyciele	Zgodnie z ofertą ośrodków szkoleniowyc h
S		Doskonalenie warsztatu pracy wychowawczej nauczycieli poprzez udział w szkoleniach oraz innych formach doskonalenia (literatura,webinary);	Wychowawcy	Zgodnie z planem pracy wychowawcz ej
P	**Integracja zespołów klasowych.**	Zajęcia integracyjne i reintegracyjne;	Wychowawcy	Cały rok szkolny
		Wycieczki i wyjazdy klasowe	Wychowawcy	Cały rok szkolny
O		Organizacja uroczystości klasowych i szkolnych;	Wychowawcy	Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości
Ł	**Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego**	Działalność charytatywna, wolontariat szkolny;	Opiekun sekcji wolontariatu – Aneta Chabros	Zgodnie z planem wolontariatu

E C Z N A	**człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej**	Opracowanie planu pracy sekcji wolontariatu ;	i Justa Wiater	
	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu;	Wychowawcy nauczyciele wskazani jako odpowiedzialn i w kalendarzu uroczystości	Zgodnie z kalendarzem uroczystości
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	Uświadamianie uczniom konieczności reagowania na działania ryzykowne wśród kolegów/rówieśników;	wychowawcy psycholog szkolny	Cały rok szkolny
	Wymaganie respektowania ogólnie przyjętych norm społecznych	Przypominanie o zasadach kulturalnego zachowania w szkole, podczas lekcji i poza szkołą;	Wszyscy pracownicy szkoły	Cały rok szkolny
		Prowadzenie obserwacji uczniów i reagowanie na przejawy niepokojących zachowań;	Wszyscy pracownicy szkoły	Cały rok szkolny
	Podejmowanie działań zapobiegających wykluczeniu z grupy rówieśniczej	Pogadanki z uczniami- podkreślanie roli więzi istniejącej w klasie;	Wychowawcy Psycholog szkolny	Cały rok szkolny
		Organizowanie wieczorków, spotkań klasowych;	wychowawcy	Zgodnie z planem wychowawczym
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	**Wycieczka do oczyszczalni ścieków w Bełżycach**	**Wychowawcy**	Kwiecień 2023
		Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt;	Wolontaria Justyna Wiater i Aneta Charbos	Październik-grudzień 2022
		Udział w Światowym Dniu Wody PAH-u;	Karolina Turos-Dębska	Marzec 2023
		Udział w Światowym Dniu Ziemi;	Karolina Turos-Dębska, Zuzanna Duma	Kwiecień 2023
	Zwiększenie zakresu współpracy szkoły z instytucjami	Współpraca z podmiotami zewnętrznymi: Gminną Komisja Rozwiązywania Problemów	Pedagogo Specjalny Wychowawcy	Cały rok szkolny

	wspierającymi działania profilaktyczne i wychowawcze;	Alkoholowych, GOKiS, policja, służba zdrowia, stowarzyszenie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 7 w Lublinie;	Dyrektor szkoły	
EMOCJONALNA	**Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości oraz kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych emocji**	Warsztaty dla uczniów klas V-VIII w zajęć z psychologiem.	Psycholog szkolny we współpracy z psychologiem	Cały rok szkolny
		Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce;	wychowawcy	zgodnie z planem wychowawczym
	Udzielanie wsparcia uczniom potrzebującym w odpowiedniej formie	Identyfikacja uczniów potrzebujących wsparcia.	Wychowawcy Nauczyciele Psycholog Nauczyciele specjaliści	Cały rok szkolny

VIII. ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej im. Anny i Andrzeja Nowaków w Ożarowie w dniu 24 września 2022 r.